

Risikovurdering i forhold til jordforureninger

Faglig tilrettelæggelse

Chefkonsulent, ph.d. Jacqueline Falkenberg, NIRAS A/S, jaf@niras.dk

Lektor Martin Rygaard, DTU Miljø, mryg@env.dtu.dk

Chefkonsulent Dorte Harrekilde, Rambøll, doh@ramboll.dk

Arrangør

Lisbeth Verner, ATV Jord og Grundvand

Risikovurdering i forhold til jordforurening

Hvor er vi henne i dag ift. risikovurderingsbegrebet?

1988

FORURENEDE
INDUSTRIGRUNDE

UDREDNINGSRAPPORT U2   JANUAR 1988
LOSSEPLADSPROJEKTET

der mangler en toksikologisk vurdering af den sundhedsmæssige risiko for blandingen af de mange kemiske forbindelser, der findes på tjæreforurenede grunde. Ligeledes mangler vurderinger af samspils- og langtidseffekter.

Risikovurdering i forhold til

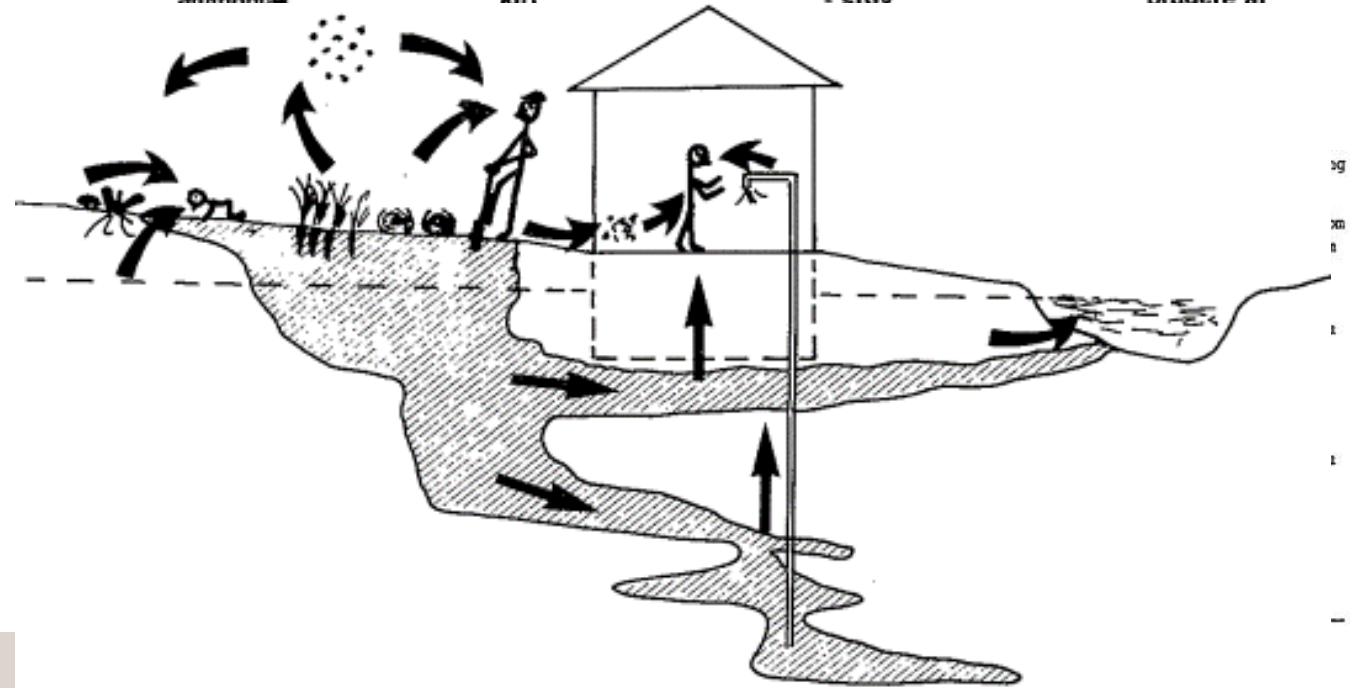
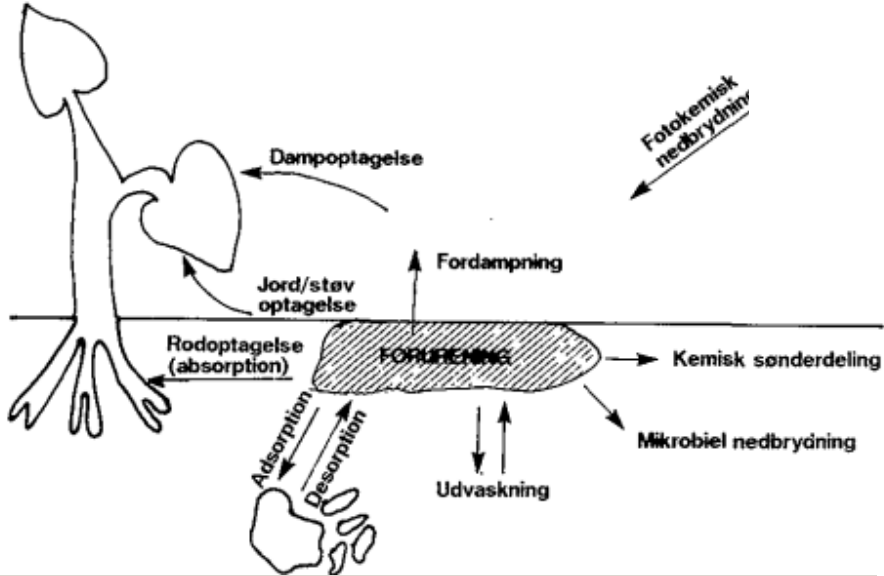
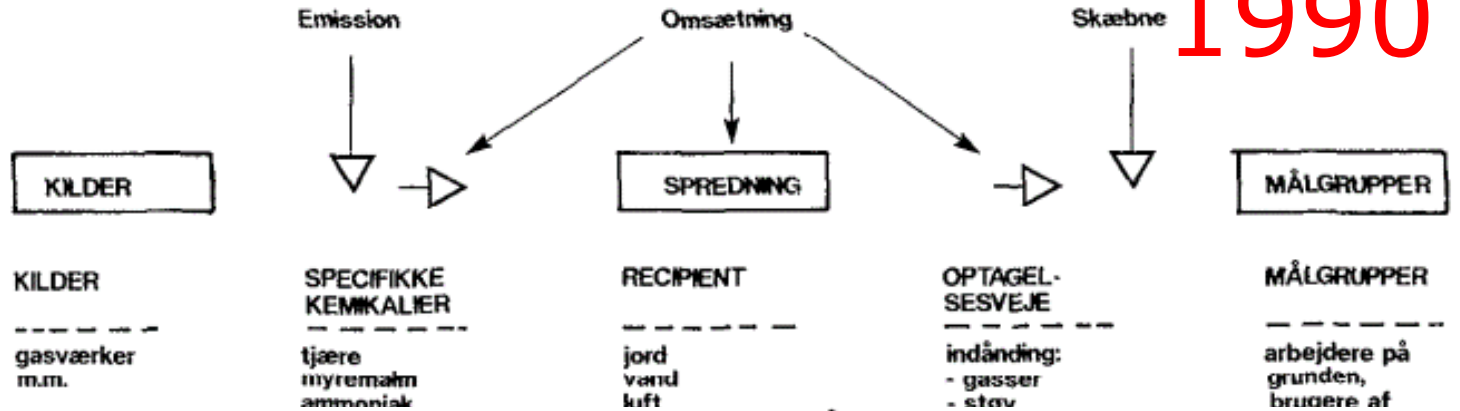
Hvor er vi henne i dag ift. Risikovurderingsbegrebet?

Typisk udfordring	Daglig eksponeringstid	Befolkningsgrupper udsat for forureningsbidrag	Mulighed for eksponering (eksponeringsveje)	Samlet karakteristik af arealanvendelsesfæsesomhed
	*(årstidsafhængig)		indånding, hudkontakt	(jordspisning/støv) indtagelse

1990

Miljøprojekt nr. 123

1990

Risikovurdering i forhold til jordforurening

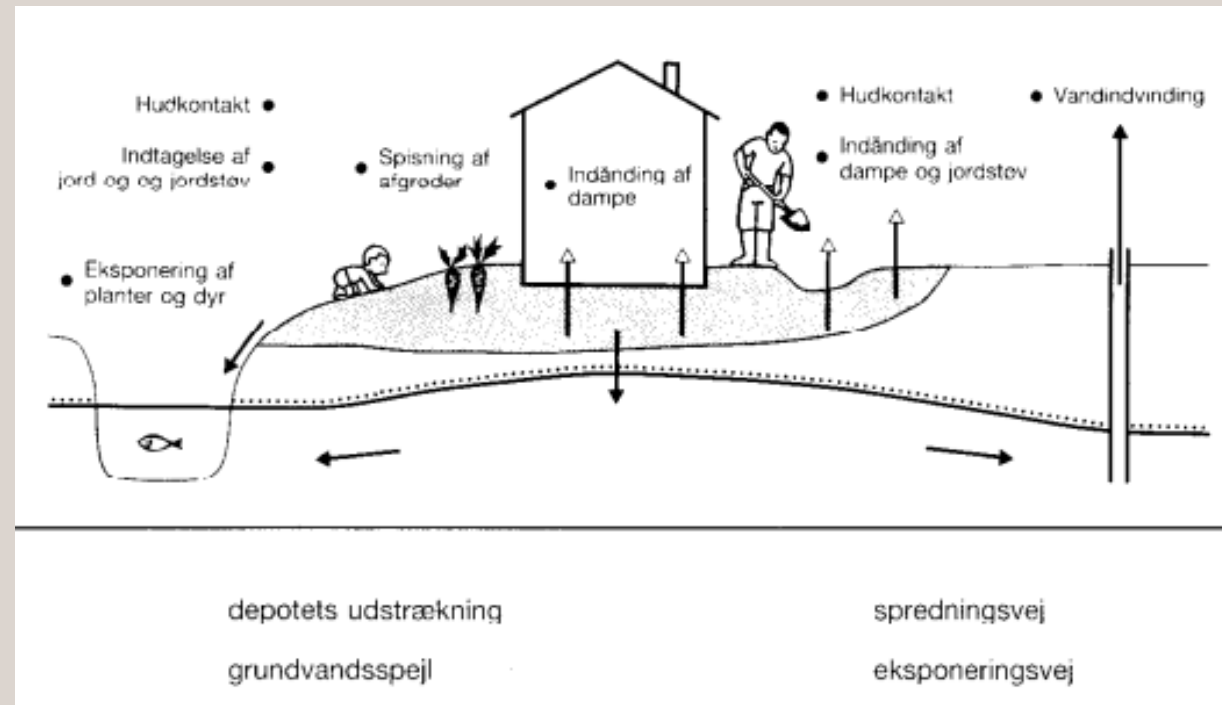
Hvor er vi henne i dag ift. risikovurderingsbegrebet?

1992

**Vejledning
fra Miljøstyrelsen**

Nr. 3 1992

**Generel branche-
vejledning for
forurenede grunde**

Risikovurdering i forhold til jordforurening

Hvor er vi henne i dag ift. risikovurderingsbegrebet?

1995

**Projekt om jord
og grundvand fra
Miljøstyrelsen**

Nr. 12 1995

**Toksikologiske
kvalitetskriterier for
jord og drikkevand**

**Projekt om jord
og grundvand fra
Miljøstyrelsen**

Nr. 13 1995

**Økotoksikologiske
jordkvalitetskriterier**

Risikovurdering i forhold til jordforurening

Hvor er vi henne i dag ift. risikovurderingsbegrebet?

1998

Vejledning fra Miljøstyrelsen

Nr. 6 1998

Oprydning på forurenede lokaliteter - Hovedbind

2.3.4 Risikovurdering

Risikovurderinger er vurderinger af de miljø- og sundhedsmæssige konsekvenser af en forurening, og formålet med risikovurderingerne er at afklare behovet for afværgeforanstaltninger.

Risikovurderinger tager udgangspunkt i konkrete situationer og bygger på oplysninger om de forurenende stoffer, de sprednings- og eksponeringsveje og den målgruppe, der er aktuel i den givne situation. Risikoen i relation til anvendelsen af jorden, risikoen i relation til afdampningen og risikoen i relation til grundvandet vurderes hver for sig.

Stof	Niveau, hvor forureningsafskæring er nødvendig
Arsen	20 ¹
Bly	400 ²
Cadmium	5 ²
Chrom	1000
Kobber	500 ¹

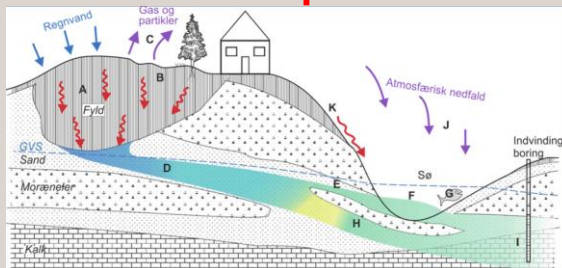
Stof	Jordkvalitetskriterier	Økotoxikologiske jordkvalitetskriterier ¹	Baggrundsniveau
Acetone	8		
Arsen	20 ¹⁽²⁾	10	2-6
Benzen	1,5 ²		
Benzin (C ₅ - C ₁₀)	25 ²		
Bly	40 ²	50	10-40
BTEX, total	10 ²		
Cadmium	0,5 ²	0,3	0,03-0,5
Chloroform	50 ^{2a}		
Chlorphenoler, total	3 ²	0,01	
Pentachlorphenol	0,15 ^a	0,005	
Chrom, total	500	50	1,3-23
Chrom (VI)	20	2	

Risikovurdering i forhold til jordforurening

Hvor er vi henne i dag ift. risikovurderingsbegrebet?

2019

Den gode konceptuelle model

KILDER

Historik
Stoffer/Farlighed
Omfang

MÅLGRUPPER

Grænseværdier

FORDELING I MILJØET

Jord, grundvand, overfladevand
Nedbrydelighed/omdannelse
Persistens
Mobilitet

Analyseteknikker

Spredningsveje
Fysisk-kemisk egenskaber
Afdampning,
Tilbageholdelse i jorden,
Udvaskning

Arealanvendelser / Eksponeringsveje
Indtagelse af drikkevand/jord/jordstøv,
Indånding, Hudkontakt

Undersøgelsesteknikker

Risikovurdering i forhold til jordforurening

Program

Overblik

10.20 – 10.45 **Grænseværdier og miljøbeskyttelse**
v/ Professor Anders Baun, DTU Miljø

10.45 – 11.05 **Økotoxikologiske jordkvalitetskriterier**
v/ seniorforsker John Jensen, DCE, Aarhus Universitet

Faglig tiltag

11.05 – 11.20 Pause

Praktisk tilgang

Risikovurdering i forhold til jordforurening

Program

Overblik

11.20 – 11.45 **Uptake of chemicals into plants – reason for concern?**
v/ Professor Stefan Trapp, DTU Miljø

11.45 – 12.10 **Kviksølv og vandrammedirektivets EQS: Hvordan anvendes EQS ved målinger i forskellige arter og organer af fisk?**
v/ Martin M. Larsen, ph.d, DCE, Aarhus Universitet

Faglig tiltag

12.10 – 12.30 **Perfluorerede stoffer – uegnede for børn**
v/ Amalie Timmermann, ph.d, IST, Syddansk Universitet

Praktisk tilgang

12.30 – 13.30 Frokost

13.30 – 13.50 **Miljøvurderinger på forurenede grunde**
v/ seniorforsker John Jensen, DCE, Aarhus Universitet

Risikovurdering i forhold til jordforurening

Program

Overblik	13.50 – 14.15	Gruppediskussioner om udfordringer
	14.15 – 14.35	Styrelsen for Patientsikkerhedens rolle i miljøsager v/ overlæge Anne Hempel-Jørgensen, STPS
Faglig tiltag	14.35 – 14.50	Pause
	14.50 – 15.10	Risikovurdering – en case: Grindstedværket v/ Afd. chef, Ida Holm Olesen, Region Syddanmark
Praktisk tilgang	15.10 – 15.30	Risikokommunikation – en case: Grindstedværket v/ medierådgiver Thomas Laursen, Region Syddanmark
	15.30 – 15.50	Plenumdiskussion om udfordringer